

מסכת מנחות פרק ט¹

(פג,ב) משנה: כל קרבנות הציבור והיחיד, באין מן הארץ ומחוצה לארץ, מן החדש ומן הישן - חוץ מן העומר ושתי הלחם, שאינן באין אלא מן החדש ומן הארץ. וכולן אינן באין אלא מן המובחר. ואיזהו מובחר שלהם? מכניס וזטחא², אלפא לסלת. שנייה להן, עפוריים³ בבקעה. כל הארצות היו כשרות אלא מכאן היו מביאין

גמרא: מתניתין דלא כי האי תנא דתניא: עומר הבא מן הישן כשר. שתי הלחם הבאות מן הישן כשרות. אלא שחיסר מצוה. עומר, דכתיב: (ויקרא ב) "תקריב את מנחת בכורידך" - ואפילו מן העלייה; שתי הלחם, דכתיב: (ויקרא כג) "ממושבותיכם תביאו" - ולא מן חוצה לארץ; "ממושבותיכם" - ואפילו מן העלייה {הא אפיקתיה?!} אמר קרא: "תביאו" - ואפילו מן העלייה! {והאי מיבעי ליה שכל שאתה מביא ממקום אחר, הרי הוא כזה?!} אם כן, ליכתוב קרא "תביא" - מאי "תביאו"? שמע מינה תרתי! {והכתיב: (ויקרא כג) "ראשית"?!} אלמצוה! {הכתיב: "חדשה"?!} אהאי מיבעי ליה, לכדתניא: **רבי נתן ור' עקיבא** אמרו: שתי הלחם הבאות מן הישן כשרות. ומה אני מקיים "חדשה"? שתהא חדשה לכל המנחות! - עד כאן לא פליגי אלא בחדש, **(פד,א)** אבל בארץ, לא פליגי! דעומר ושתי הלחם, מארץ, אין - מחוצה לארץ, לא

גכמא? אדלא כי האי תנא דתניא: **ר' יוסי בר רבי יהודה** אומר: עומר בא מחוצה לארץ. ומה אני מקיים (ויקרא כג) "כי תבאו אל הארץ"? שלא נתחייבו בעומר קודם שנכנסו לארץ! וקסבר חדש בחוצה לארץ דאורייתא היא, דכתיב: "ממושבותיכם" - כל מקום שאתם יושבין משמע! ו"כי תבאו" זמן ביאה היא, וכיון דאורייתא היא, אקרובי נמי מקריבין

תנן התם: שומרי ספיחין בשביעית, נוטלין שכרן מתרומת הלשכה. רמי ליה **רמי בר חמא לרב חסדא**: ונתנן: שומרי ספיחין בשביעית, נוטלין שכרן מתרומת הלשכה - ורמינהו: (ויקרא כה) "לאכלה" - ולא לשריפה! אמר ליה: רחמנא אמר לך: (ויקרא כג) "לדורותיכם", ואת אמרת תיבטל?! אמר ליה: ומי קאמינא אנא תיבטל?! לייתי מדאשתקד! אבעינא כרמל, וליכא! {ולייתי מכרמל דאשתקד! אמר קרא: (ויקרא ב) "כרמל תקריב" - בעינא כרמל בשעת הקרבה, וליכא!

1 במשניות פרק ח'
2 במשניות: מכמס ומזוניחה
3 במשניות: חפרים

איתמר: **רבי יוחנן** אמר: "כרמל תקריב", **ר' אלעזר** אומר: "ראשית קצירך" - ראשית קצירך ולא סוף קצירך
{מותיב **רבה**: (ויקרא ב) "ואם תקריב מנחת בכורים" - במנחת העומר הכתוב מדבר *מהיכן היא באה? *אמן השעורים! *אתה אומר מן השעורים, או אינו אלא מן החיטין?! ***רבי אליעזר** אומר: נאמר: (שמות ט) "אביב" במצרים, ונאמר: (ויקרא ב) "אביב" לדורות - מה "אביב" האמור במצרים, שעורים - אף "אביב" האמור לדורות, אינו בא אלא מן השעורים ***רבי עקיבא** אומר: מצינו יחיד שמביא חובתו מן החיטין ומביא חובתו מן השעורין, ואף ציבור מביא חובתו מן החיטין ומביא חובתו מן השעורין *~אם אתה אומר מן החיטין, לא מצינו ציבור שמביא חובתו מן השעורין! דבר אחר: אם אתה אומר עומר בא מן החיטין, אין שתי הלחם ביכורים! - אלמא משום ביכורים הוא! - תיובתא!

תנן התם: אין מביאין ביכורים חוץ משבעת המינין. ולא (**פד,ב**) מתמרים שבהרים, ולא מפירות שבעמקים. אמר **עולא**: אם הביא, לא קידש!

יתיב **רבה** וקא אמר לה להא שמעתא. איתיביה **רבי אחא בר אבא** "לרבה": וְ(ויקרא ב) "קרבן ראשית" - שתהא ראשית לכל המנחות. וכן הוא אומר: (במדבר כח) "בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם" - וְאין לי אלא חדשה של חטים - חדשה של שעורים מנין? תלמוד לומר: "חדשה" "חדשה" - אם אינו ענין לחדשה של חיטין, תנהו ענין לחדשה של שעורים וּמנין שתהא קודמת לביכורים? תלמוד לומר: (שמות לד) "וחג שבעות תעשה לך בכורי קציר חטים!" וְאין לי אלא בכורי קציר חטים - קציר שעורים מנין? תלמוד לומר: (שמות כג) "וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה!" וְאין לי אלא שתזרע - עלו מאליהן מנין? תלמוד לומר "בשדה!" וְאין לי אלא בשדה - מנין לרבות שבג, ושבחורבה, ושבציץ, ושבספינה? תלמוד לומר: (במדבר יח) "בכורי כל אשר בארצם!" וּמנין שתהא קודמת לנסכים ופירות האילן? נאמר כאן: "בכורי מעשיך", ונאמר להלן: (שמות כג) "באספך את מעשיך מן השדה" - מה להלן, נסכים ופירות אילן - אף כאן, נסכים ופירות אילן!

~קתני מיהא: "שבג, שבחורבה, שבציץ, ושבספינה" כסיפא

אתאן למנחות!

{מתקיף לה **רב אדא בר אהבה**: אי הכי, היינו דכתיב: (במדבר יח) "כל טהור בביתך יאכל אותו" - ואי מנחות, לזכרי כהונה הוא דמיתאכלן?! <אמר **רב משרשיא**: תרי קראי כתיבי: (במדבר יח) "לך יהיה", וכתיב "כל טהור בביתך יאכלנו" - הא כיצד? כאן בביכורים, כאן במנחות! <<**רב אשי** אמר: כוליה במנחות, וסיפא דקרא אתאן ללחמי תודה!

בפלוגתא: ר' **יוחנן** אמר: אם הביא, לא קדש; **ריש לקיש** אמר: אם הביא, קדש - נעשה ככחוש בקדשים

{בשלמא ריש לקיש, כדאמר טעמא - אלא רבי יוחנן, מאי טעמא? <אמר **רבי אלעזר**: רבי יוחנן חזאי בחלום מילתא מעלייתא! אמינא: אמר קרא: (דברים כו) "מראשית" - ולא כל ראשית; "מארצך" - ולא כל ארצך

{וריש לקיש, האי "מארצך"⁵ מאי עביד ליה?! <מיבעי ליה לכדתניא: **רבן גמליאל בר רבי** אומר: נאמר כאן "ארץ", ונאמר להלן "ארץ" - מה להלן, שבח ארץ - אף כאן, שבח ארץ %ואידך: "ארץ" - "מארץ" %ואידך: "ארץ" - "מארץ" לא משמע ליה

{תני חדא: שבגג, ושבחורבה, שבעציץ, ושבספינה - מביא וקורא. ותניא אידך: מביא ואינו קורא ~ בשלמא ריש לקיש, גג אגג לא קשיא - הא בגג דמערה, הא בגג דבית; חורבה אחורבה לא קשיא - כאן בחורבה עבודה, כאן בחורבה שאינה עבודה; עציץ אעציץ לא קשיא - כאן בנקובה, כאן בשאינו נקובה; ספינה אספינה לא קשיא - כאן בספינה של עץ, כאן בספינה של חרס - (**פה, א**) אלא לרבי יוחנן קשיא! אתנאי היא! דתניא: שבגג ושבחורבה, מביא וקורא; שבעציץ ושבספינה, אינו מביא כל עיקר

וכולן אינן באין אלא מן המובחר. ואיזהו מובחר שלהם? מכניס וזטחא, אלפא לסלת. שנייה להן, עפוריים בבקעה. כל הארצות היו כשרות אלא מכאן היו מביאין -- אמרי ליה יוחנא וממרא למשה: תבן אתה מכניס לעפריים! אמר להו: אמרי אינשי: "למתא ירקא, ירקא שקול!"

משנה: אין מביאין לא מבית הזבלים, ולא מבית השלחים, ולא מבית האילן. ואם הביא, כשר. כיצד הוא עושה? נרה שנה

ראשונה, ובשנה שניה זורעה קודם לפסח שבעים יום, והוא עושה סולת מרובה. כיצד בודק הגזבר? מכניס ידו לתוכן - עלה בה אבק, פסולה עד שינפנה. ואם התליעה, פסולה

גמרא: כיצד עושה? נרה שנה ראשונה -- גאיבעיא להו: היכי קאמר? נרה שנה ראשונה, ושניה נרה וזורעה? או דלמא נרה שנה ראשונה, ושניה זורעה בלא נרה?

אתא שמע: דתניא: אמר **רבי יוסי:** אף חיטי כרזיים וכפר אחים, אלמלא סמוכות לירושלים, היו מביאין מהן, לפי שאין מביאין את העומר אלא מן השדות המודרמות והמנונרות לכך, שבהן חמה זורחת, ומהן חמה שוקעת. כיצד עושה? נרה שנה ראשונה, ושניה חורש ושונה. וזורעה קודם לפסח שבעים יום, כדי שתהא סמוכה לחמה. ועושה קנה זרת ושיבולת זרתיים. וקוצר, ומעמר, ודש, וזורה, ובורר, וטוחן, ומרקד. ומביא אצל גזבר, וגזבר מכניס ידו לתוכה - אם עלתה בה אבק, אומר לו: חזור ונפה אותה שניה! משום **רבי נתן** אמרו: גזבר סך ידו שמן, ומכניס לתוכה עד שמעלה כל אבקה ~ קתני מיהת: "חורש ושונה" גולטעמיד, מתניתין לא קתני שונה, (**פה, ב**) ברייתא קתני שונה! אהא לא קשיא! - כאן בעבודה, כאן בשאינה עבודה!

גמאי הוי עלה? אתא שמע: דתניא: ניר חציה וזורע חציה, ניר חציה וזורע חציה!

אמר **רבי יוחנן:** אין מביאין את העומר אלא מן השדות המודרמות שבארץ ישראל, שבהן חמה זורחת, ומהן חמה שוקעת. ניר חציה וזורע חציה, ניר חציה וזורע חציה⁶

תניא⁷: **אבא שאול** אומר: עומר היה בא מבקעת בית מקלה. כבת שלש סאין היתה, ושדה מודרמת היתה, ובה חמה זורחת, וממנה חמה שוקעת. ניר חציה וזורע חציה, ניר חציה וזורע חציה⁸

רב חלקיה בר טובי הוה ליה קרנא דארעא. ניר חציה וזרע חציה, ניר חציה וזרע חציה, ועבדה על חד תרי, ומזבין להו לחיטי לסמידא

ואם התליעה פסולה -- תנו רבנן: סולת שהתליעה רובה פסולה, וחיטין שהתליעו רובן פסולות גבעי **רבי ירמיה:** ברוב חטה או

6 כך בכ"י ובש"מ, ולפננו חסר
7 לפננו נוסף: "נמי הכי" ובכ"י ובש"מ ליתא
8 בכ"י ליתא

ברוב סאה? - תיקו!

גְּבֵעֵי רְבֵא: הקדישן, מהו שילקה עליהן משום בעל מום? כיון דפסיל כבעל מום דמי? או דלמא אין בעל מום אלא בבהמה? - תיקו!

תנן התם: כל עץ שנמצא בו תולעת, פסול לגבי מזבח. אמר **שמואל**: לא שנו אלא לח, אבל יבש, גוררו וכשר

גְּבֵעֵי רְבֵא: הקדישו, מהו שילקה עליו משום בעל מום? כיון דפסול, כבעל מום דמי? או דלמא אין בעל מום אלא בבהמה? - תיקו!

משנה: תקוע אלפא לשמן. **אבא שאול** אומר: שניה לה, רגב בעבר הירדן. כל הארצות היו כשרות, אלא מיכן היו מביאין. אין מביאין לא מבית הזבלים, ולא מבית השלחים, ולא מן מה שנזרע ביניהם. ואם הביא, כשר. אין מביאין אנפקטון, ואם הביא כשר. אין מביאין מן הגרגרין שנשרו במים, ולא מן הכבשים, ולא מן השלוקים. ואם הביא, פסול

גמרא: (שמואל ב יד) "וישלח יואב תקועה ויקח משם אשה חכמה" גְּמֵאֵי שְׁנֵא תְּקוּעָה? אמר **רבי יוחנן**: מתוך שרגילין בשמן זית, חכמה מצויה בהן

תנו רבנן: (דברים לג) "וטובל בשמן רגלו" - זה חלקו של אשר, שמושך שמן כמעין. אמרו: פעם אחת נצרכו להן אנשי לודקיא לשמן⁹. מינו להן פולמוסטוס אחד. אמרו לו: "לך, והבא לנו שמן במאה ריבוא!" הלך לירושלים. אמרו לו: "לך לצור!" הלך לצור. אמרו לו: "לך לגוש חלב!" הלך לגוש חלב. אמרו לו: "לך אצל פלוני לשדה הלז!"¹⁰ ומצאו שהיה עוזק תחת זיתיו. אמר לו: "יש לך שמן במאה ריבוא, שאני צריך?" אמר לו: "הן!"¹¹ המתן לי עד שאסיים מלאכתי!" המתין עד שסיים מלאכתו. לאחר שסיים מלאכתו, הפשיל כליו לאחוריו, והיה מסקל ובא בדרך. אמר לו: "יש לך שמן במאה ריבוא? כמדומה אני ששחוק שחקו בי היהודים!" כיון שהגיע לעירו, הוציאה לו שפחתו קומקמום של חמין, ורחץ בו ידיו ורגליו. הוציאה לו ספל של זהב מליאה שמן, וטבל בו ידיו ורגליו, לקיים מה שנאמר: "וטובל בשמן רגלו". לאחר שאכלו ושתו, מדד לו שמן במאה ריבוא. אמר לו: "כלום

9 לפננו: "בשמן"

10 יש גורסים: "לך אצל פלוני!" הלך לביתו ולא מצאו. אמרו לו: "הרי הוא בשדה" הלך ומצאו

11 לפננו חסר

אתה צריך ליותר?" אמר לו: "הן! אלא שאין לי דמים" אמר לו: "אם אתה רוצה ליקח, קח, ואני אלך עמך ואטול דמיו" מדד לו שמן בשמונה עשר ריבוא. אמרו: לא הניח אותו האיש לא סוס ולא פרד ולא גמל ולא חמור בארץ ישראל שלא שכרו. כיון שהגיע לעירו, יצאו אנשי עירו לקלסו. אמר להם: "לא לי קלסוני, אלא לזה שבא עמי, שמדד לי שמן במאה ריבוא, והרי נושה בי בשמונה עשרה ריבוא!" לקיים מה שנאמר: (משלי יג) "יש מתעשר ואין כל, מתרושש והון רב"

אין מביאין לא מבית הזבלים, ולא מבית השלחים, ולא מן מה שנזרע ביניהם. ואם הביא, כשר. אין מביאין אנפקטון, ואם הביא כשר -- {והתניא: אין מביאין אנפקטון, (פוא) ואם הביא פסול,¹² מפני שהוא שרף! אמר **רב יוסף**: לא קשיא! הא ר' חייא, הא ר' שמעון בר רבי! דר' **חייא** זריק ליה, ור' **שמעון בר רבי** מטבל ביה. וסימניך: עשירים מקמציין

(אסתר ב) "ששה חדשים בשמן המור" - גמאי "שמן המור"? **ארב הונא בר חייא** אמר: סטכתא; **ר' ירמיה בר אבא** אמר: שמן זית שלא הביא שלישי. תניא¹³: **רבי יהודה** אומר: אנפקטון - שמן זית שלא הביא שלישי. למה סכין אותו? שמשיר את השיער, ומעדן את הבשר

אין מביאין מן הגרגרין שנשרו במים, ולא מן הכבשים, ולא מן השלוקים. ואם הביא, פסול -- תנו רבנן: שמן זית כבוש, שלוק, שרוי; ושל שמרים, ושל ריח רע - לא יביא, ואם הביא פסול גבעי **רבא**¹⁴: הקדישו, מהו שילקה עליו משום בעל מוס? כיון דפסול כבעל מוס דמי? או דלמא אין בעל מוס אלא בבהמה? - תיקו!

משנה: שלשה זיתים¹⁵, ובהן שלשה שלשה שמנים: הזית הראשון, מגרגרו בראש הזית, וכותש ונותן לתוך הסל - **ר' יהודה** אומר:

12 לפננו נוסף: "והתניא ואם הביא כשר"

13 לפננו נוסף: "נמי הכי"

14 לפננו: "רבה"

15 לפננו נוסף: "הך"

מחברת מנחות - ט

סביבות הסל - זה ראשון; חזר וטוען¹⁶ בקורה - ר' יהודה אומר:
באבנים - זה שני; חזר וטחן וטען - זה שלישי. הראשון למנורה,
והשאר למנחות

השני¹⁷, מגרגרו בראש הגג, וכותש. ונותן לתוך הסל - רבי יהודה
אומר: סביבות הסל - זה ראשון; טוען בקורה - ורבי יהודה אומר:
באבנים - זה שני; חזר וטחן וטען - זה שלישי. הראשון למנורה,
והשאר למנחות

שלישי¹⁸, עוטנו בבית הבד עד שילקה, ומעלהו ומנגבו בראש הגג.
כותש ונותן לתוך הסל - רבי יהודה אומר: סביבות הסל - זה
ראשון; טוען בקורה - רבי יהודה אומר: באבנים - זה שני; חזר
וטחן וטען - זה שלישי. הראשון למנורה, והשאר למנחות

גמרא: גאיבעיא להו: "מגרגרו" תנן או "מגלגלו" תנן?

אתא שמע: דתניא: "שמן זית מזיתו" - מכאן אמרו: זית ראשון,
מגלגלו בראש הזית, וכונסו לבית הבד, וטוחנו בריחים, ונותנו
בסלין. שמן היוצא ממנו, זה היה ראשון. טען בקורה, שמן היוצא
ממנו, זה היה שני. ופרק וחזר וטען¹⁹, זה היה שלישי. הראשון
למנורה, והשאר למנחות. וכן זית שני. וזית²⁰ שלישי - עוטנו בבית
הבד עד שילקה, ומעלה לראש הגג, ועושה אותו כמין תמרה עד
שיזבו מימיו, וכונסו לבית הבד, וטוחנו בריחים, ונותנו בסלין -
ושמן היוצא ממנו, זה היה ראשון. טען בקורה - שמן היוצא ממנו,
זה היה שני. פרק חזר וטחן וטען - זה היה שלישי. הראשון
למנורה, והשאר למנחות. רבי יהודה אומר: לא היה טוחנו
בריחים, אלא כותשו במכתשת! ולא היה טוען בקורה, אלא
באבנים! ולא היה נותנו בסלין, אלא לתוך סביבות הסל
{הא גופא קשיא! "כותש" מני? רבי יהודה היא! "תוך הסל", אתאן
לרבנן! אהאי תנא סבר לה כותיה בחדא, ופליג עליה בחדא

משנה: הראשון שבראשון - אין למעלה הימנו; השני שבראשון
והראשון שבשני - שוין; השלישי שבראשון, והשני שבשני, והראשון
שבשלישי - שוין; השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין; השלישי
שבשלישי אין למטה הימנו. אף²¹ המנחות היו בדין שיטענו שמן
זית זך - מה מנורה, שאינה לאכילה, טעונה שמן זית זך - מנחות,

16 כד לפננו, ויש שלא גורסים "חזר", אלא רק "טען"

17 במשניות: "הזית השני"

18 במשניות: "הזית השלישי"

19 כן בש"מ, ולפננו: "וחזר ופרק טחן וטען", ובכ"י: "פרק חזר וטחן וטען"

20 גרסת ש"מ בלי ו', ויש עוד גרסות

21 כן במשמיות, ובכ"י ובש"מ, ולפננו נוסף "כל"

שהן לאכילה, אינו דין שיטענו שמן זית זך?! תלמוד לומר: (שמות כז) "זך כתית למאור" - ואין זך כתית למנחות!
(פ,ב) **גמרא:** {שויין?! והא אמרת: ראשון למנורה והשאר למנחות!
אמר **רב נחמן בר יצחק:** מאי "שויין"? שויין למנחות!

אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית זך! מה מנורה, שאינה לאכילה, טעונה שמן זית זך - מנחות, שהן לאכילה, אינו דין שיטענו שמן זית זך?! תלמוד לומר: (שמות כז) "זך כתית למאור" - ואין זך כתית למנחות! -- תנו רבנן: "זך" - אין "זך" אלא נקי! **רבי יהודה** אומר: "כתית" - אין "כתית" אלא כתוש! גיכול יהא זך כתית פסול למנחות? תלמוד לומר: (שמות כט) "ועשרון סולת בלול בשמן כתית!" {אם כן, מה תלמוד לומר: "למאור"?} אלא מפני החיסכון! גמאי "חיסכון"? אמר **רבי אלעזר:** התורה חסה על ממונן של ישראל!

(ויקרא כד) "צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך" - אמר **רבי שמואל בר נחמני:** אליך, ולא לי! - לא לאורה אני צריך! שלחן בצפון ומנורה בדרום - אמר **ר' זריקא** אמר **ר' אלעזר:** לא לאכילה אני צריך, ולא לאורה אני צריך!
(מלכים א ו) "ויעש לבית חלוני שקופים אטומים" - תנא: שקופין מבחוץ ואטומים מבפנים²² - לא לאורה אני צריך!

(ויקרא כד) "מחוץ לפרכת העדות באהל מועד" - עדות הוא לכל באי עולם, שהשכינה שורה בישראל. ואם תאמר לאורה אני צריך - והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר, לא הלכו אלא לאורו! אלא עדות הוא לכל באי עולם, שהשכינה שורה בישראל!

גמאי עדותה? אמר **רבא**²³: זה נר מערבי, שנותנין בה שמן כמדת²⁴ חברותיה, וממנה היה מדליק²⁵, ובה היה מסיים!

משנה: מאין היו מביאין את היין? קדוחים ועטולין, אלפא ליין. שניה להן, בית רימה ובית לבן בהר, וכפר סיגנא בבקעה. כל ארצות היו כשרות, אלא מיכן היו מביאין. אין מביאין לא מבית הזבלים, ולא מבית השלחים, ולא ממה שנזרע ביניהן. ואם הביא, כשר. אין מביאין הליסטיון. ואם הביא, כשר. אין מביאין ישן,

22 כן בכ"י וברש"מ וברש"י בכ"י ובגביא, ולפננו וברש"י לפננו: "שקופין מבפנים ואטומים מבחוץ"

23 בכ"י: "רב"

24 כן גרסת ש"מת ולפננו: "כנגד"

25 בכ"י: "מתחיל"

דברי **רבי** ו**חכמים** מכשירין. אין מביאין לא מתוק, ולא מעושן, ולא מבושל. ואם הביא, פסול. ואין מביאין מן הדליות, אלא מן הרגליות ומן הכרמים העבודין. ולא כונסין אותו בחצבין גדולים, אלא בחביות קטנות. ואינו ממלא את החבית עד פיה, כדי שיהא ריחו נודף. אינו מביא מפיה מפני (**פז,א**) הקמחין, ולא משוליה מפני השמרים, אלא מביא משלישה מאמצעה. כיצד הוא בודק? הגזבר יושב, והקנה בידו. זרק הגיר, הקיש בקנה. **רבי יוסי בר' יהודה** אומר: שיש בו קמחין, פסול, שנאמר: (במדבר כח) "תמימים יהיו לכם ומנחתם", "תמימים יהיו לכם ונסכיהם"

גמרא: אין מביאין לא מתוק, ולא מבושל, ולא מעושן. ואם הביא, פסול -- {והא קתני רישא "אין מביאין את הליסטיון, ואם הביא כשר"?!} אמר **רבינא**: כרוך ותני! <<**רב אשי** אמר: חוליא דשימשא, לא מאיס - חוליא דפירא, מאיס

אין מביאין ישן, דברי **רבי**. ו**חכמים** מכשירין -- אמר **חזקיה**: מאי טעמא דרבי? אמר קרא: (במדבר כח) "לכבש יין" - מה כבש, בן שנתו - אף יין, בן שנתו! {אי מה כבש, בן שתי שנים פסול - אף יין, בן שתי שנים פסול?!} ~וכי תימא הכי נמי - והתניא: יין בן שתי שנים, לא יביא, ואם הביא כשר - מאן שמעת ליה דאמר לא יביא? רבי! וקאמר: אם הביא כשר! ~אלא אמר **רבא**: היינו טעמא דרבי, דכתיב: (משלי כג) "אל תרא יין כי יתאדם"

ואין מביאין מן הדליות, אלא מן הרגליות ומן הכרמים העבודין -- תנא: כרמים העבודים פעמים בשנה

רב יוסף הוה ליה קרנא דפרדיסא דרפיק ביה טפי ריפקא, ועבד חמרא דדרי מיא על חד תרין!

ולא כונסין אותו בחצבין גדולים, אלא בחביות קטנות. ואינו ממלא את החבית עד פיה, כדי שיהא ריחו נודף. אינו מביא מפיה מפני הקמחין, ולא משוליה מפני השמרים, אלא מביא משלישה מאמצעה -- תנא: חביות, כדיות, לודיות, ובינוניות - אין מניחין אותן שתים שתים, אלא אחת אחת

כיצד בודק? הגזבר יושב, והקנה בידו. זרק הגיר, הקיש בקנה -- תנא: זרק הגיר של שמרים, גזבר הקיש בקנה {ולימא ליה מימר?!} כמסייע ליה לרבי יוחנן, דאמר **רבי יוחנן**: כשם שהדיבור יפה לבשמים, כך דיבור רע ליין

רבי יוסי בר' יהודה אומר: שיש בו קמחין, פסול, שנאמר: (במדבר כח) "תמימים יהיו לכם ומנחתם", "תמימים יהיו לכם ונסכיהם" -- גְּבַעֵי **רְבֵּא**²⁶: הקדישו, מהו שילקה עליו משום בעל מוס? כיון דפסול, כבעל מוס דמי? או דלמא אין בעל מוס אלא בבהמה? - תיקו!

תנו רבנן: אלים ממואב, כבשים מחברון, עגלים משרון, גוזלות מהר המלך. **ר' יהודה** אומר: מביאין כבשים שגבהן כרחבן. אמר **רבא**²⁷ **בר רב שילא**: מאי טטמא דר' יהודה? דכתיב: (ישעיהו ל) "ירעה מקנדך ביום ההוא כר נרחב"

כתיב: (ישעיהו סב) "על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכירים את ה' אל דמי לכם" גְּמַאי אמרי? אהכי אמר **רבא בר רב שילא**: (תהילים קב) "אתה תקום תרחם ציון" < **רב נחמן בר יצחק** אמר: (תהילים קמז) "בונה ירושלים ה'" גְּוַמַעִיקְרָא, מאי הוּו אמרי? אמר **רבא בר רב שילא**: (תהילים קלב) "כי בחר ה' בציון אוה למושב לו"

26 כך גרסת ש"מ, ולפננו: "ר' יוחנן"
27 יש גורסים: "רבה", וכן להלן